

Розділ 1

Наш Дракон не їсть тих дівчат, яких забирає, хай які історії розповідають за межами нашої долини. Ми їх іноді чуємо від подорожніх мандрівників. Вони говорять так, ніби ми займаємося людськими жертвоприносинами, а він — справжній дракон. Звісно, це неправда: може, він і чаклун, та ще й безсмертний, але він все одно людина, а якби він захотів їсти одну з нас щодесять років, наші батьки зібралися б у ватагу та вбили б його. Він захищає нас від Пуші, а ми йому влячні, але не настільки влячні.

Він їх насправді не пожирає; так тільки здається. Він забирає дівчину до себе у вежу, а за десять років відпускає її, але на той час вона вже є іншою людиною. Одяг у неї надто вже гарний, а говорить вона, як придворна дама, а ще вона прожила сама з чоловіком десять років, тож вона, звісно, збезчещена, хоча всі дівчата кажуть, що він ніколи їх не торкається. Що ще вони могли б сказати? А це ж іще не найгірше — зрештою Дракон дає їм повний гаманець посагу, коли їх відпускає, тож кожен був би радий з такою одружитися, збезчещена вона чи ні.

Але вони не хочуть ні за кого виходити заміж. Вони взагалі не хочуть залишатися.

— Вони забувають, як тут жити, — якось несподівано сказав мені батько. Я їхала поруч з ним на сидінні великого порожнього воза; ми прямували додому, привівши хмизу на тиждень. Ми жили у Дверніку — не найбільшому селі в долині й не найменшому, та й не найближчому до Пуші: від неї до нас було сім миль. Утім, дорога завела нас на великий пагорб, а ясного дня на вершині було видно все уздовж річки аж до блідо-сірої смуги видаленої землі на передньому краю, а також міцну

темну стіну дерев за нею. Драконова вежа стояла на віддалі з іншого боку, застрягнувши шматочком білої крейди біля підніжжя західних гір.

Я ще була дуже малою — гадаю, не старша за п'ять років. Але я вже знала, що про Дракона або про дівчат, яких він забирає, говорити не можна, тож коли мій батько порушив правило, це мені запам'яталося.

— Вони пам'ятають, що треба боятися, — сказав мій батько. Ото й усе. Потім він поцокав до коней язиком, і вони пішли швидше, спускаючись пагорбом і повертаючись у зарості.

Мені це здалося не дуже розумним. Ми всі боялися Пущі. Але в долині ми були вдома. Як можна полишити свій дім? І все ж дівчата ніколи не верталися назавжди. Дракон випускав їх із вежі, і вони ненадовго поверталися до своїх родин — на тиждень, іноді на місяць, але ніколи не затримувалися значно довше. Потім вони брали срібло, отримане у посаг, і йшли. Здебільшого вони вирушали до Кралії та вступали до Університету. Часто-густо виходили заміж за якихось міщан, а якщо ні, то ставали вченими чи крамарками, хоча деякі люди все ж шепотілися про Ядвігу Бах, яку забрали шістдесят років тому, нібито вона стала куртизанкою та коханкою барона й герцога. Та на той час, коли народилась я, вона вже була звичайною заможною старою, що надсилала чудові подарунки всім своїм двоюрідним онукам і ніколи не приїздила в гості.

Отже, це явно зовсім не те, що віддати свою дочку, щоб її з'їли, але й радості це не приносить. У долині не так багато сіл, щоб шанси були дуже низькими: він забирає лише сімнадцятирічну дівчину, народжену між жовтнем одного року та наступного. У мій рік на вибір було одинадцять дівчат, а це — гірші шанси, ніж у грі в кості. Усі кажуть, що Драконом народжену дівчинку, коли вона стає старшою, починаєш любити інакше; від цього не втекти, бо знаєш, що її дуже легко втратити. Але зі мною, з моїми батьками було не так. Коли я стала належно дорослою,

аби зрозуміти, що мене можуть забрати, ми всі вже знали, що він забере Касю.

Лише невгаємничені прохожі мандрівники хвалили Касиних батьків або казали їм, яка красива в них донька, яка розумна чи яка мила. Дракон не завжди забирав найгарнішу дівчину, та чомусь неодмінно забирав найособливішу: якщо одна дівчина була значно гарнішою за всіх інших, значно розумнішою, найкраще танцювала чи була особливо доброю, він чомусь завжди обирав її, хоча й не перекидався з дівчатами майже жодним словом, перш ніж зробити вибір.

А Кася мала це все. У неї було густе пшенично-золоте волосся, яке вона заплігала в косу до пояса, очі в неї були світло-карі, а сміх її був наче пісня, якої хотілося заспівати. Вона завше вигадувала найкращі ігри, а ще могла сама вигадувати казки та нові танці; вона вміла готувати, як на бенкеті, а коли вона пряла вовну з батьківських овець, нитка сходила з колеса гладенькою та без жодного вузлика, не плутаючись.

Я знаю, що розповідаю про неї так, ніби вона з казки. Та все було навпаки. Коли мати розповідала мені казки про принцесу, що пряла, про сміливу дівчину-гуску чи про річкову діву, я подумки уявляла собі їх усіх трохи схожими на Касю; отак я про неї думала. А ще була замала, щоб бути мудрою, тож любила її більше, а не менше, бо знала, що її в мене скоро заберуть.

Вона казала, що не проти. Вона була ще й безстрашною: її мати Венса про це подбала. Пам'ятаю, як одного разу вона сказала моїй матері, підбиваючи Касю залізити на дерево, якого та побоювалася: «Їй доведеться бути сміливою». А моя мати зі сльозами обняла її.

Ми жили лише за три будинки одна від одної, а своєї сестри в мене не було, лише троє братів, значно старших за мене. Кася була мені найдорожчою. Ми з пелюшок гралися разом, спершу на кухнях у своїх матерів, намагаючись не потрапляти під ноги, а потім — на вулицях перед нашими хатами, аж доки не стали достатньо дорослими, щоб

ходити до лісу й там біситись. Я ніколи не хотіла сидіти в чотирьох стінах, коли ми могли бігати під гілками руч об руч. Я уявляла собі, як дерева схиляють донизу своє гілля, аби нас прихистити. Я не знала, як виживу, коли Дракон її забере.

Мої батьки не стали б дуже за мене боятися, навіть якби Касі не було. У свої сімнадцять я все ще була незрілим, надто кошавим дівчиськом із великими ногами та сплутаним волоссям, темним, як багнюка, а мій єдиний дар, якщо це можна так назвати, полягав у тому, що я рвала, бруднила чи губила все, що на мене вдягали, упродовж одного дня. Моя мати зневірилась у мені ще до того, як мені виповнилося дванадцять, і дозволила мені бігати в обносках старших братів будь-коли, окрім свят, коли я мусила перевдягатися всього за двадцять хвилин до того, як ми виходили з дому, а тоді сісти на лаву перед нашими дверима, доки ми не підемо до церкви. Усе одно неможливо було вгадати, чи дістанусь я селянської луки, не зачепившись за якусь гілку та не оббризкавшись грязюкою.

«Доведеться тобі вийти заміж за кравця, маленька моя Агнешко», — казав мій батько, сміючись, коли приходив додому з лісу вночі, а я бігла його зустрічати, із замурзаним личком, із принаймні однією дірочкою на одязі та без хустинки. Він усе одно підхоплював мене та цілував, а моя мати лише злегка зітхала; хто з батьків міг би справді шкодувати, що Дракононароджена дівчинка має кілька ганджів?

Наше останнє літо перед відбором було довгим, теплим і сльозливим. Кася не ридала, зате ридала я. Ми допізна затримувалися в лісах, по змозі розтягуючи кожен золотий день, а потім я приходила додому голодна та втомлена і просто лягала спати в темряві. Заходила моя мати і гладила мене по голові, тихенько співаючи, тим часом як я засинала у сльозах, а тоді залишала біля мого ліжка тарілку з їжею на той час, коли я прокинуся посеред ночі голодною. Вона не намагалася втішити мене якимось інакше: як би вона могла це зробити? Ми обидві знали,